

JURISTKOMMISSIONEN
Berggren
NOBLA

PM nr 189
1986-12-11

Närvarande: NOB, KAE

Samtal med länsrådet Lennart Linder-Aronson, länsstyrelsen i Malmöhus län

Inom länsstyrelsen finns ett upparbetat larmsystem för viktigare katastrofhändelser. Hos Länsalarmeringscentralen (LAC) finns en lista på 6-7 ansvariga befattningshavare inom länsstyrelsen. En sådan lista bär också dessa tjänstemän alltid på sig. Vid allvarigare händelser larmar LAC någon på listan och denne larmar sedan vidare och sätter igång exempelvis en räddningsledning. En tjänsteman med ansvar härför har alltid beredskap dygnet runt och kan nås med personsökare. Han skall kunna inställa sig till tjänstgöring inom en timme. Han ligger på avdelningsdirektörsnivå och har beslutsbefogenheter i avbidan på att en räddningsledning samlas. Planering finns för upprättande av ledningscentral med kommunikationer. Organisationen sattes senast i funktion i samband med snöoväder i länet under 1979. Den "tränas" minst en gång om året. Särskilda scenarier tar sikte på en olycka i kärnkraftsverket Barsebäck. En övning i Helsingborg i vilken en ammoniaklastad båt förutsattes ha kolliderat med en färja blev tidvis kaotisk och har gett anledning till förändringar i organisationen.

Den lagstiftning man har att arbeta med är länsstyrelseinstruktionen och brandlagen, efter den 1 januari 1987 räddningstjänstlagen.

Länspolismästaren deltar alltid i sammanträden med länsstyrelsens styrelse. Han ingår också i länsstyrelsens direktion som sammanträder en gång per månad. Därutöver lämnar han också fortlöpande information om allmänna frågor. Landshövdingen och Linder-Aronson har tillsammans med länspolismästaren besökt några polisdistrikt i länet.

Enligt 6 § polislagen (1984:387) är länsstyrelsen länets högsta polisorgan och ansvarar för verksamheten i länet samt har tillsyn över den verksamhet som bedrivs av polismyndigheterna i länet. Länsstyrelsen får besluta om polistillsyn från ett polisdistrikt till ett annat inom länet eller till ett annat län samt begära förstärkning från ett annat län. Den får också helt eller delvis överledningen av polispersonalen i länet, när särskilda förhållanden föranleder det och kravet på en enhetlig ledning inom länet annars är särskilt framträdande. Beslutanderätten tillkommer landshövdingen när det är fråga om allvarliga ordningsstörande händelser eller andra händelser som kräver extraordinär polisverksamhet eller fordrar särskilda överväganden rörande användningen av polisstyrkorna eller när omständigheterna i annat fall kräver det (29 § länsstyrelseinstruktionen, 1971:460). Om mordet på Olof Palme hade inträffat inom Malmöhus län är det troligt att länsstyrelsen (landshövdingen) hade övervägt om åtgärder från länsstyrelsen i fråga om ledningen av polisens insatser varit motiverade.

Det nya systemet med en länspolismästare fungerar bättre än det gamla. Länspolismästaren är mera "uppdaterad" än den tidigare länspolischefen.

Någon officiell information till länsstyrelsen angående mordet på Olof Palme lämnades inte. Linder-Aronsson fick besked om händelsen på morgonen den 1 mars 1986, då han blev uppringd av landshövdingen. De diskuterade frågan om åtgärder från länsstyrelsens sida men bedömde det inte erforderligt med några sådana. Innan slutlig ställning togs härtill hade emellertid landshövdingen kontakt med civildepartementet och Linder-Aronsson hade också kontrollerat hos länsstyrelsens försvarsenhet huruvida man där hade några indikationer på att åtgärder behövdes.

Enligt Linder-Aronsons mening borde länsstyrelsen (landshövdingen) officiellt ha underrättats av någon från regeringskansliet.

Vid besök inom länet av officiella personer, som har personskydd, samarbetar länsstyrelsen vid planeringen med SÄK i säkerhets- och skyddsfrågor. Länsstyrelsen och den lokala polisen har det yttersta ansvaret för säkerheten men rättar sig efter SÄKs bedömningar i dessa frågor.

Denna PM har justerats av Linder-Aronson.